

-- WARUNKI --
PRENUMERATY

Miesięcznie . 2.50
Kwartalne . 7.50
z przesyłką pocztową lub odnośnikiem do domu w Białymstoku.

BIAŁOSTOCKI GŁOS CODZIENNY

CENY OGŁOSZEŃ
za wiersz milimetrowej wysokości, szerokości szpalty redakcyjnej 50 groszy, drobne za wyraz 15 groszy
Komunikaty instytucji prywatnych lub społecznych w kronice płatne.

Demokratyczne pismo informacyjne.

Rząd w odwrocie...

**Pełnomocnictwa w formie ustawy ramowej
Obrady Komisji Konstytucyjnej**

Plast uzgadnia swój projekt z Ch. D.

Sejmowa Komisja Konstytucyjna prowadziła wczoraj w dalszym ciągu ogólną dyskusję nad projektem zmiany Konstytucji. Pierwszy przemawiał przedstawiciel Piasta, p. Dębski, domagając się, ażeby Komisja przyjęła za podstawę Komisji referat pos. Chacińskiego, gdyż klub mówcy nie upiera się przy swoim projekcie.

Następnie mówca podkreśla konieczność jednoczesnej zmiany ordynacji wyborczej, bowiem w przeciwnym razie zmiana Konstytucji nie przyniesie istotnego wzmocnienia władzy wykonawczej, którego się domaga olbrzymia większość społeczeństwa.

Wyzwolenie za i przeciw

P. Wrona (Wyzwol.) oświadcza: „My będziemy głosować tylko za prawem rozwiązywania Sejmu dla Prezydenta, za trzyletnią kadencją sejmową i za zniesieniem Senatu.

Takie stanowisko zajmowaliśmy już w Sejmie Ustawodawczym. Nie chcąc utrudnić pozycji rządowi — gotowiśmy też głosować za pełnomocnictwami dla rządu, lecz nie w Konstytucji, tylko w odrębnej ustawie“.

Ukraińcy chcą rozwiązywać

Przedstawiciel ukraińców p. Chrucki wypowiedział się za rozwiązaniem izby

prawodawczych i powierzenia przyszłemu Sejmowi zmiany Konstytucji.

Stanowisko N. P. R.

Mowa p. K. Popieła

Następnie przemówił prezes Klubu parlamentarnego N. P. R. p. Popieła.

Mówca stwierdza, iż dyskusję utrudnił fakt, że rząd nie zajął stanowiska w sprawie projektów wniesionych z inicjatywy poselskiej, np. co do cenzusu wieku i co do proporcjonalności. W rozprawie do szerokiej naprawy konstytucji

tej ordynacji Koło żydowskie uzyskało 34 członków. A niewiada domo całkiem jak to będzie przy jednomandatowych okręgach wyborczych. W każdym razie ostrzegam przed tem, żeby inna ordynacja była inna przed Bagiem, a inna za Bugiem, to narazi jednolitość państwa.

Jeżeli sejm ten jest zdyskredytowany, to prócz jego własnej winy, jest w tem wina lekarzy, którzy go uzdrawiają. Sejm powinien się ograniczyć do nacięcia prezydentowi prawa rozwiązania sejmu, gdyby nie ten brak w konstytucji, nie byłoby 12 maja. Moje ceterum censeo jest, że wiąże się to z niewłaściwym sposobem wybierania Prezydenta. Powinno się go wybierać albo przez plebiscyt albo przez jakieś ciało wyborcze ad hoc skonstruowane.

Monarchiści za projektem rządowym

Obóz monarchistyczny interesuje się obecnie b. żywo sprawą zmiany Konstytucji, więc też d. 9 b. m. przemawiało dwóch jego przedstawicieli: pp. Dubanowicz i Stroński. Pierwszy z nich

zastrzegł się przeciwko temu, jakoby prawica była przeciwna projektowi rządowemu. Mówca stwierdza, iż za wiele i za często zajmujemy się sprawami naprawy ustroju.

Mowa min. Makowskiego

Znamienny zwrot

Z dużym zaciekawieniem odczytano mowę p. ministra Makowskiego. Oświadczył on na wstępie:

„Rząd wcale nie ma zamiaru ograniczać prawa budżetowania parlamentu, czy

też ograniczać wogóle czasu trwania prac parlamentu. Konstytucja mówi też o sesjach nadzwyczajnych i nic nie stoi na przeszkodzie, by nazajutrz po zamknięciu sesji zwyczajnej

Prezydent na żądanie posłów albo z własnej inicjatywy zwołał sesję zwyczajną

P. P. S. chce przejść do porządku dziennego

W dalszej dyskusji przemawiał p. Czapiński (PPS), stawiając wniosek formalny, ażeby Komisja omówiła szczegółowo tylko zmiany, dotyczące art. 26 Konstytucji (rozwiązanie ciał ustawodawczych przez Prezy-

denta) i ażeby zaproponowała pełnemu Sejmowi przejście do porządku dziennego nad wszystkimi wnioskami o zmianie Konstytucji i — natychmiastowe rozwiązanie się Sejmu po zatwierdzeniu art. 26 Konstytucji.

dla spraw innych, oprócz budżetu i kontyngentu wojska“.

W dalszym ciągu p. minister zaznaczył, że rząd godzi się na wyodrębnienie pełnomocnictw Prezydenta w osobnej ustawie. Minister broni prawa weta Prezydenta, a co do zakresu pełnomocnictw, to godzi się na ich ograniczenie.

Zakończenie dyskusji ogólnej

Wnioski. — Ograniczenie nietykalności poselskiej

Po zakończeniu dyskusji ogólnej, w której przemawiało jeszcze kilku mówców, Komisja przystąpiła popołudniu do dyskusji szczegółowej, w której uczestniczył również p. premier Bartel.

W głosowaniu odrzucono m. in. wniosek p. Czapińskiego. Przyjęto do art. 4 Konstytucji termin „rok budżetowy“.

W głosowaniu nad usunięciem z art. 11 Konstytucji proporcjonalności,

jako określeniu systemu wyborczego do Sejmu — oświadczyło się 12 głosów za i 12 przeciw.

Przewodniczący p. Głabiński oświadczył się na rzecz skreślenia słowa: „stosunkowem“, chociaż dodał, że

niz wie czy to przejdzie na plenum.

Dalej — Komisja przyjęła 18 głosami przeciwko 12 zmianę granicy wieku dla czynnego prawa wyborczego z 21 na 24 lat, a dla biernego prawa z 25 na 30 lat.

W tem miejscu p. premier zaznaczył, że wniosek ten wyszedł z inicjatywy poselskiej.

Wniosek o przeniesienie funkcji Trybunału Wyborczego i Sądu Najwyższego do Trybunału Administracyjnego — upadł.

Przy art. 21 Konstytucji rozwinęła się dłuższa dyskusja.

Referent p. Chaciński zaproponował

ograniczenie nietykalności poselskiej

jedynie do działalności w Sejmie i

na okres sesji sejmowej

stwierdzając, że są

przykłady nadużywania nietykalności poselskiej

na wiecach tak zastraszające, że spokojna ludność nawet zwraca na to uwagę. Zresztą ostatni ustęp art. 21 jest już pewną kląpą bezpieczeństwa, ponieważ marszałek może zażądać uwolnienia posła.

Przeciw temu opowiedzieli się pp. Schreiber (Koło Żyd.), Chrucki (Ukr.), Wrona (Str. Chł.) i Liberman (P. P. S.).

W głosowaniu

przyjęto 17 głosami przeciw 13 wszystkie poprawki do art. 21, ograniczające nietykalność poselską w myśl projektu referenta.

Dalszy ciąg obrad 10 b. m. o godz. 10 rano.

Dr. Kemmerer prostuje fałszywe niemieckie

Dr. Kemmerer oświadczył w dniu 9 b. m. Ministrowi Skarbu, że uwagę jego zwróciła wzmianka pewnego pisma niemieckiego pochodząca rzekomo z Warszawy i donosząca, że dr. Kemmerer w rozmowie z jednym z przedstawicieli rządu polskiego miał powiedzieć, że kapitał amerykański nie ma zaufania do obecnej sytuacji gospodarczej Polski, oraz dodająca, że dr. Kemmerer wyraził szereg innych jeszcze pesymistycznych opinii o obecnej i przyszłej sytuacji gospodarczej Polski.

Dr. Kemmerer oświadczył kategorycznie, że we wzmiance powyższej niema ani słowa prawdy i że ani on sam, ani żaden inny członek jego misji nie składał podobnych oświadczeń, ani urzędnikowi rządu polskiego, ani żadnej innej osobie.

Bezrobocie poważnie się zmniejszyło

W okresie czerwca, mianowicie od soboty 29 maja do 26 czerwca 1926 r. na rynku pracy pod względem liczby bezrobotnych zaszła zmiana, polegająca na zmniejszeniu ogólnej liczby bezrobotnych w przybliżeniu o 13.496 osób.

Anglja wspomaga Francję

Niezwłocznie po zakończeniu debaty w parlamencie, Caillaux wyjeżdża do Londynu. Rząd angielski, jak wynika z rokowań wstępnych, ma zamiar okazać Francji wielkie ulgi w spłacie długów.

Złoty i Dolar

Dnia 9-go lipca,

Bank Polski płacił za dolara 9.15 zł. W obrotach międzybankowych — żądano 9.20 zł.

RYNEK TOWAROWY

Na wczorajszej giełdzie zbożowo-towarowej zaznaczyła się dalsza zniżka cen na wszystkie gatunki zboża. Za żyto płacono 23 do 24 zł., pszenicę 34 do 35 zł., owies 33 do 34 zł. i jęczmień 28 do 29 zł. — za jeden kwintal franco stacja załadowcza. Tendencja dla otrąb bardzo słaba. Ceny obniżone zostały do 18 groszy za kilogram.

Ze wszystkich t. zw. artykułów giełdowych jedynie węgiel wykazuje tendencję wzrostową. Na wczorajszym rynku węglowym odczuwał się brak odpowiedniego towaru. Ogółem było do sprzedania 23 wagonów węgla dąbrowieckiego i śląskiego (560 ton). Taka mała ilość węgla tłumaczy się katastrofą pod Rogowem, dzięki której część węgla została zatrzymana w drodze. Węgiel dąbrowiecki sprzedawano po 36 do 39 zł. za tonę loco wagon Warszawa — Towarowa. Śląski bez zmiany.

Konferencja międzyministerjalna

Sprawa polityki paszportowej

Wczoraj o godz. 6 wieczorem odbyła się w Prezydium Rady Ministrów pod przewodnictwem p. premiera Bartla konferencja w sprawie ujednostajnienia rządowej polityki paszportowej.

Jak słychać, mają być zastosowane ograniczenia paszportów ulgowych. pewne obniżenie opłat paszportowych i skomasowanie w jednej instancji wydawania paszportów zagranicznych.

Wyjazd delegatów Zw. Kol. Z. Z. P. na Walny Zjazd do Wilna

Dzisiaj o g. 9.30 w. wyjeżdżają z dworca wileńskiego delegaci Zw. Kol. Z. Z. P. na Walny Zjazd do Wilna. — Głównym

wyjazdem delegatów z muzyką i sztandarami kół miejscowych będzie dowodem jedności i spójności organizacji Z. Z. P.

Gdzie komisja sanitarna?

Mieszkańcy i przechodnie ul. Żelaznej i okolicy zwrócili się do nas z prośbą o poruszenie sprawy Zakładu topienia łożu przy ul. Żelaznej 11 — uniemożliwiającej nie tylko mieszkańcom w najbliższym sąsiedztwie, ale też nawet przechodniom tamtejszy.

Swąd i smród, wydzielający się z tego zakładu, do tego w kanikuły letnie nie pozwala wprost na oddychanie.

Nigdy, nawet za czasów zaborczych nie zezwalano na otwarcie takiego zakładu w mieście.

Apelujemy więc do władz wojewódzkich o zakaz funkcjonowania tego zakładu.

Czyż wobec powyższego można się dziwić, że w mieście pojawiają się wypadki chorób zakaźnych?

Posiedzenie Komisji Rozjemczej.

W dniu 19 b. m. odbędzie się posiedzenie Komisji Rozjemczej dla spraw dozorców domowych w lokalu Inspektoratu Pracy przy ul. Orzeszkowej 5.

O obniżenie cen mąki.

W poniedziałek 12 b. m. o godz. 6-ej wieczorem odbędzie się posiedzenie sekcji młynarsko-piekarskiej w sprawie obniżenia cen na mąkę i pieczywa.

Oby tylko nie pozostało na dobrych chęciach.

Magistraty wszędzie jednakie...

Białostocki idzie za przykładem warszawskiego.

Już w jednym z poprzednich numerów podaliśmy artykuł o apetycie magistrackim na zwiększenie podatku widowiskowego, w tym wypadku od cen za bilety w kinach.

Otrzymałmy telefoniczne oświadczenie z Magistratu, że nie chodzi o podwyżkę podatku, jedynie o ścisłą kontrolę nad kinami.

Jednakowoż bieg wypadków wykazuje co innego.

Otóż jak się dowiadujemy, ki-

na białostockie na znak protestu dawać będą przedstawienia tylko przez trzy dni w tygodniu. — W razie gdyby Magistrat uparł się, prawdopodobnie z dniem 1 sierpnia b. r. rozpocznie się strajk kin....

Czy Szanowny Magistrat nie słyszy o stratach ponoszonych przez Magistrat warszawski z powodu strajku....?

Chyba, że nie chce być gorszym od warszawskiego...

Nareszcie!

Z dniem 9 b. m. nastąpiła obniżka ceny chleba o 4 gr. na kłgr.

Spodziewamy się, że to do-

W obronie swoich praw.

Mieszkańcy wsi Tuniewiczze, od szeregu lat kosili łąkę w uroczysku „Gajki“ gm. Narew. — Tego roku magistrat m. Narwi łąkę tę wydzierżawił kilku osobom z miasta. — Dowiedziawszy się o tem włościanie za wszelką cenę postanowili niedopuszczyć do koszenia tej łąki przez dzierżawców. To też, gdy ci w liczbie 12 z niejakim Żarkiewiczem na czele przyszli łąkę kosić, zbiegli się

gospodarze Tuniewicz w liczbie około 100 uzbrojeni w widły, kosy i kije, rozganiając przybyłych. Rzucono się na asystującego dzierżawcom post. Radulskiego. Ten po jednym wystrzale na postwach pojechał do posterunku P. P. w Łoszczicach, żądając pomocy. — Po powrocie na łąkę niezastano już nikogo. Uczestników wywołanej awantury, chłopów z Tuniewicz, aresztowano.

Ze Związku Dozorców Domowych Wystanie memorjału do Prezydium miasta.

Zarząd Zw. Doz. Dom. postanowił zwrócić się do p. prezydenta Szymańskiego z memorjałem, oświeclającym postępek dozorców magistrackich, którzy nie zważając na uchwały Kom.

Rozjem. zgadzają się dodatkowo pracować za połowę ustalonej płacy u właścicieli domów, wytwarzając tem ferment i rozgoryczenie wśród dozorców domowych.

Ogólne zebranie.

W dniu 20 b. m. odbędzie się w lokalu przy ul. Rynek Kościuszki 1 ogólne zebranie członków.

Zabawa wojskowa.

W dniu dzisiejszym urządzona będzie ogr. miej. o 5-ej p. przez klub sportowy 42 p. p. zabawa połączona z dancierem w sali bufetu. Przygrywać będzie orkiestra 42 p. p. pod batutą kapelmistrza p. Hryniewicza.

Złodziejskie „nieszczęście“.

Od dzieciństwa lubił bardzo konie. Chodził po jarmarkach, patrzył, oglądał, kupował... bez pieniędzy. — Aż noga się mu poślizgnęła. Skradłszy niejakiemu Awdzierzowi Kazimierzowi na rynku Siennym w Grodnie klacz wraz z uprzężą, został przychwycony. Policja stwierdziła nazwisko: Kurslak Adolf ze wsi Dąbrówki gm. Hażańskiej. — Wpadł wprost do więzienia.

Amatorowie jazdy na „gape“.

Za przejazd koleją z Grodna, bez biletów P. P. pociągnięta do odpowiedzialności Maciejewskiego Antoniego i Skaczko Włodzimierza.

Krakowski Teatr „NOWOŚCI“

pod dyrekcją Tadeusza Pilarńskiego i L. Stefanowskiego.

TEATR „PALACE“

W niedzielę dn. 11 i w poniedziałek 12. VII.

„Jak trudno być Żydem“

Głośna sztuka w 3 aktach Szoloma Alejchema, tłumaczenie Dr. M. Kaufera i B. Horowitza.

Bilety wcześniej do nabycia w kasie teatru. Początek o g. 8^{1/2} w.

Z bruku białostockiego.

Tajemniczy jegomość.

Za nieprawne noszenie broni aresztowała w dniu wczorajszym Pol. P. niejakiego Dąbrowskiego Antoniego. Charakterystycznym jest, że przy aresztowanym znaleziono broń, zaś ani dowodu osobistego, ani karty zezwolenia na noszenie broni nie posiadał.

Chcą przypomnieć sobie jak wyglądają pieniądze złote.

Koczyńskiemu Włodzimierzowi, zamieszkałemu przy ul. Wasilkowskiej skradziono 20 rubli w złocie. — Sprawcy kradzieży nieznani. — Dochodzenia w toku.

Instalacja elektryczności w m. Wasilkowie.

W drodze z Białegostoku do Wasilkowa spostrzec można postawiane słupy elektryczne. Jak się dowiadujemy już z końcem b. m. miasto Wasilków będzie miało światło elektryczne.

Zawsze niepoprawni...

Za nieprzestrzeżenie godzin w handlu spisano 9 protokółów, za oszustwo 1 prot. za pijactwo i zakłócenie spokoju publicznego 4 protokoły.

Koniokradzy znowu na widowni.

Berkowiczowi Samuelowi w Ostrołęce skradziono z pastwiska 4 konie wartości 540 zł. Dochodzenia w toku.

Tylko patentowane gilzy „DWUWATKI“

zabezpieczają organizm ludzki od szkodliwej działalności nikotyny

Wyrób fabr. „SOKÓŁ“

W. KWAŚNIEWSKI i F. PACHOLCZYK
WARSZAWA, ulica Leszno 108, telef. 266 - 42.
Przedstawiciel na Województwo Białostockie
Edmund Zdrójkowski
BIAŁYSTOK, Artyleryjska 5, telef. 4-36.

Z kina „Modern“.

Dyrekcja kina „Modern“ zwyżajem lat ubiegłych, dla wygody publiczności urządza przedstawienia w ogrodzie letnim.

Pozatem należy podkreślić staranny dobór programu, nie szczędzi też kosztów na sprowadzenie pierwszorzędnych filmów zagranicznych.

Odczyt

na temat:
DOKĄD ŻYDZI MAJĄ EMIGROWAĆ

wygłosi p. M. Kryński z Warszawy w dniu dzisiejszym o godz. 9-ej wiecz. w sali Związku rzemieślniczego przy ul. Lipowej 36.

Zebranie Zw. Prac. tytoń.

W dniu 13 b. m. odbędzie się w lokalu przy ul. Kościuszki 1 ogólne zebranie Zw. Tytoniowców.

Ruch towarowy na dworcu białostockim.

W czwartek i piątek przybyło do Białegostoku 4 wagony cukru, 17 wagonów drzewa, 5 wagonów szmat i około 2-ch wagonów różnej manufaktury.

Czytanie Białostocki Głos Codzienny

Wyjazd vice-wojewody i kom. Pol. na woj. białost. w sprawach służbowych.

P. vice-wojewoda Karasiński i p. kom. Pol. Roszkowski wyjeżdżają dziś popołudniu w sprawach służbowych do Grodna.

Posła Gąsiorowskiego nie było.

Zapowiedziany na dzień 8 b. m. przyjazd posła Gąsiorowskiego na zebranie Chrz. Zw. Zaw., z przyczyn natury technicznej nie nastąpił.

Urlopy.

Dnia 11 lipca Kurator Okręgu Szkolnego p. Z. Gąsiorowski udaje się na urlop wypoczynkowy, zastępować go będzie wizytator p. Krynicki. Naczelnika Wydziału Szkół Powszechnych p. Trepkę zastępuje p. Rzędowski, Naczelnika zaś Wydziału Szkół Średnich — wizytator p. Wajdowicz.

Krakowski Teatr Nowości

pod dyrekcją Tad. Pilarńskiego i Z. Stefańskiego.

Znany i powszechnie lubiany z czasów swej gościny w Białymstoku w roku 24 przyjeżdża na dwa gościnne występy w dniu 11 i 12 bm. (niedziela poniedziałek) dając sztukę głośnego autora Szoloma Alejchema p. t. „Jak trudno być Żydem“. Główne role spoczywają w rękach pierwszorzędnych sił artystycznych.

Ze sportu.

Pieszko dookoła Polski.

Przedwczoraj odwiedził naszą redakcję piechur dookoła Polski p. Sztajn Mieczysław. p. Sztajn jest członkiem „Hasmonei“ w Łodzi, skąd wyszedł dnia 17-go czerwca b. r. o godz. 8-ej rano. Trasa, którą już przeszedł, jest następująca: Łódź, Warszawa, Z Białegostoku p. S. udaje się w kierunku: Brześć, Lublin, Św. Krzyż i t. d.

Cała trasa wynosi 1760 kłm. Czas przejścia — trzy miesiące. Zakład międzyzwiązkowy w wysokości 10000 złotych idzie na rzecz klubu wygranego. p. S. robi to bezinteresownie, z czysto idealnego punktu widzenia, propogandy sportu. Charakterystycznym jest to, że do tego czynu nakłonił go ojciec, który również jest zapalonym sportowcem.

Teatr i muzyka

Dziś dn. 11. VII.
Teatr „Palace“
Krakowski Teatr „Nowości“
„Jak trudno być Żydem“

Kino Apollo:
Ten któremu się żadna nie oprze. Dramat w 8 aktach.

Kino Modern:
Symfonia kinematograficzna „Cud Wilków“ w 8 aktach z prologiem.

Kino Polonia:
„Głasy Samobójców“ dramat.

Adres Redakcji i Administracji:
Białystok ul. Lipowa № 14. (wejście od ulicy Kupieckiej).
Telefon II — 88.

Redaktor przyjmuje:
codziennie od godz. 1 — 2 i od godz. 4 — 6 wieczorem.